

ראשון

ויקרא 22

Adonoy spoke to Moshe, saying;

26 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:

וּמִלִּיל י' עִם מֹשֶׁה לְמִימָר

An ox, lamb or goat, when it is born,
shall be with its mother for seven days.

27 שׁוֹר אֹזֶם כְּשֶׁב ^{young sheep} אֹזֶם כִּי יוֹלֵד וְהָיָה שְׁבַעַת יָמִים

From the eighth day and thereafter it
may be favorably accepted as a sacrifice
as a fire-offering to Adonoy.

תַּחַת אִמּוֹ וּמִיּוֹם הַשְּׁמִינִי ^{onward} וְהָלָא יִרְצֶה לְקָרְבָּן

אֲשֶׁה לַיהוָה:

תֹּר אוֹ אֶמֶר אוֹ עֶזָּא אָרִי יִתְּלִיד וְהָיָה שְׁבַעַת יוֹמִין
בְּתֵר אִמָּהּ וּמִיּוֹמָא תְּמִינָאָה וְלֹא יִתְרַעֵי לְקָרְבָּא
קָרְבָּנָא קָדָם י'

Rashi

כי יולד. פרט ליוצא דופן (שם לח):

An ox or a lamb, it and its offspring,
you shall not slaughter in one day.

28 וְשׁוֹר אֹזֶם אֹתוֹ וְאֶת־בְּנוֹ לֹא תִשְׁחָטוּ בְּיוֹם אֶחָד:

וְתוֹרְתָא אוֹ שִׁיתָא לָהּ וְלִבְרָהּ לֹא תִכְסֹן בְּיוֹמָא חָד

Rashi

אֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ. נוֹהֵג בְּנִקְבָּה, שֶׁאִסּוּר לִשְׁחוּט הָאֵם וְהַבֵּן אוֹ הַבֵּת, וְאִינוּ נוֹהֵג בְּזִכְרִים, וּמוֹתֵר לִשְׁחוּט הָאֵב וְהַבֵּן (ת"כ פרק ח, א

— חולין עח:)

אֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ. אִף בְּנוֹ וְאֹתוֹ בְּמִשְׁמַע (חולין פב.):

When you sacrifice a thanks-giving-offering to Adonoy, that it be favorably accepted for you you shall sacrifice it.

29 וְכִי־תִזְבַּחַו זֶבַח־תּוֹדָה לַיהוָה לְרִצְוֹנְכֶם תִּזְבַּחַו:

וְאִרִי תִפְסֹון נִכְסֵת תּוֹדֵתָא קָדָם יי לְרִעּוּא לְכוֹן תִּפְסְנָה

Rashi

לרצונכם תזבחו. תחלת זביחתכם הזהירו שתהא לרצון לכם, ומהו הרצון:

On that day [that it is sacrificed] you should eat it; you shall leave none of it until the next morning, I am Adonoy.

30 בַּיּוֹם הַהוּא יֵאָכֵל לֹא־תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר אֲנִי יְהוָה:

בַּיּוֹמָא הַהוּא יִתְאַכֵּל לֹא תִשְׁאַרוּן מִנָּה עַד צֶפְרָא אָנָּא

יי
::

Rashi

ביום ההוא יאכל. לא בא להזהיר אלא שתהא שחיטה על מנת כן, אל תשחוטוהו על מנת לאכלו למחר, שאם תחשבו בו מחשבת פסול לא יהא לכם לרצון. דבר אחר לרצונכם, לדעתכם, מכאן למתעסק שפסול בשחיטת קדשים (חולין יג.), ואף על פי שפרט בנאכלים לשני ימים, חזר ופרט בנאכלין ליום אחד, שתהא זביחתן על מנת לאכלן בזמנן: ביום ההוא יאכל. לא בא להזהיר אלא שתהא שחיטה על מנת כן, שאם לקבוע לה זמן אכילה, כבר כתיב וּבִשְׂרֹר זֶבַח תּוֹדֵת שְׁלָמִיו וגו' (ויקרא ז, טו): אני ה'. דע מי גזר על הדבר ואל יקל בעיניך:

You shall preserve My commandments and fulfill them, I am Adonoy.

31 וּשְׁמִרְתֶּם מִצְוֹתַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אֲנִי יְהוָה:

וְתִטְרוּן פְּקוּדֵי וְתַעֲבִדוּן יְתְּהוֹן אָנָּא יי

Rashi

ושמרתם. זו המשנה (ת"כ פרק ט, ג):

ועשיתם. זה המעשה:

You shall not profane My holy Name; but I will be sanctified among Bnei Yisroel. I am Adonoy Who makes you holy.

32 וְלֹא תִחַלְלוּ אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

אֲנִי יְהוָה מְקַדְשְׁכֶם:

וְלֹא תִחַלְלוּן יְת שְׁמָא דְקוּדְשִׁי וְאַתְקַדַּשׁ בְּגוּ בְנֵי

יִשְׂרָאֵל אָנָּא יי מְקַדְשְׁכוֹן

ולא תחללו. לעבור על דברי מִזִּידִין. ממשמע שנאמר ולא תחללו, מה תלמוד לומר ונקדשתי, מסור עצמך וקדש שמי, יכול ביחיד, תלמוד לומר בתוך בני ישראל, וכשהוא מוסר עצמו ימסור עצמו על מנת למות, שכל המוסר עצמו על מנת הנס, אין עושין לו נס, שכן מצינו בחנניה מישאל ועזריה שלא מסרו עצמן על מנת הנס שנאמר וְהָן לֹא יָדִיעַ לַיהוָה לֶךְ מִלְכָּא וגו' (דניאל ג, יח), מציל ולא מציל ידיע להוי לך וגו':

Who brought you out of the land of
Egypt to be your God, I am Adonoy.

33 הַמוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים

אֲנִי יְהוָה: (פ)

דאפיק יתכון מארעא דמצרים למהוי לכון לאלהא

אנא יי

המוציא אתכם. על מנת כן:

אני ה'. נאמן לשלם שכר:

שני

ויקרא 23

Adonoy spoke to Moshe, saying;

1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:

ומליל יי עם משה למימר

Speak to Bnei Yisroel and say to them;
the appointed times of Adonoy, which
you shall proclaim them as holy
assemblies; these are My appointed
times.

2 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם מוֹעֲדֵי יְהוָה

אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה הֵם מוֹעֲדֵי:

scripture

מליל עם בני ישראל ותימר להון מועדיא דיי די

תערעון יתהון מערעי קדיש אליו אנון מועדי

דבר אל בני ישראל וגו' מועדי ה'. עשה מועדות שיהיו ישראל מלומדין בהם, שמעברים את השנה על גליות שנעקרו ממקומם לעלות לרגל ועדיין לא הגיעו לירושלים:

Six days shall work be performed; and on the seventh day is a Shabbos of resting, a holy assembly. You shall not do any work, it is a Shabbos for Adonoy in all your dwelling places.

3 שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת
day of rest
שַׁבְּתוֹן מְקָרָא-קֹדֶשׁ כָּל-מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ שַׁבָּת
הוא ליהוה בכל מושבתיכם: (פ)

שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת
שַׁבְּתוֹן מְקָרָא-קֹדֶשׁ כָּל-מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ שַׁבָּת
הוא קדש יי בכל מושבתיכם

Rashi

ששת ימים. מה ענין שבת אצל מועדות, ללמדך שכל המחלל את המועדות, מעלין עליו כאילו חלל את השבתות, וכל המקיים את המועדות, מעלין עליו כאלו קיים את השבתות:

שלישי

These are the appointed times of Adonoy, the holy assemblies that you shall proclaim them in their appointed times.

4 אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָה מְקָרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר-תִּקְרְאוּ אֹתָם
scripture
בְּמוֹעֲדָם:

אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָה מְקָרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר-תִּקְרְאוּ אֹתָם
בְּמוֹעֲדָם

Rashi

אלה מועדי ה'. למעלה מדבר בעבור שנה וכאן מדבר בקדוש החדש:

In the first month (Nisan), on the fourteenth day of the month in the afternoon, is a Pesach (offering) for Adonoy.

בִּירְחָא קְדָמָא בְּאַרְבַּעַת עֶשְׂרָא לִירְחָא בֵּין שְׁמִשְׁיָא
פֶּסַח קָדָם יי

On the fifteenth day of this month is the festival of matzos, for Adonoy; for seven days you shall eat matzos.

וּבַחֲמִשָּׁת עֶשְׂרָא יוֹמָא לִירְחָא הָדִין חָגָא דְּפִטְרִיָּא
קָדָם יי שְׁבַעַת יוֹמִין פִּטִּיר תִּיכְלוּן

On the first day [there] shall be a day of holy assembly for you; you shall not do any work of labor.

בְּיוֹמָא קְדָמָא מְעַרַע קְדִישׁ יְהִי לְכוּן כָּל עֲבִידַת פְּלָחוֹן
לֹא תַעֲבִדוּן

You shall bring a fire-offering to Adonoy [on each of] seven days. On the seventh day it is [a day] of holy assembly; you shall not do any work of labor.

וּתְקַרְבּוּן קְרִבְנָא קָדָם יי שְׁבַעַת יוֹמִין בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה
מְעַרַע קְדִישׁ כָּל עֲבִידַת פְּלָחוֹן לֹא תַעֲבִדוּן

5 בַּחֲדָשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבַּעַת עֶשְׂרָא לַחֲדָשׁ בֵּין הָעֲרֵבִים
פֶּסַח לַיהוָה:

Rashi

בין הערבים. משש שעות ולמעלה:
פסח לה'. הקרבת קרבן ששמו פסח:

6 וּבַחֲמִשָּׁה עֶשְׂרָא יוֹם לַחֲדָשׁ הַזֶּה חָג הַמַּצּוֹת לַיהוָה
שְׁבַעַת יָמִים מַצּוֹת תֹּאכְלוּ:

7 בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלָאכָת
עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ:

8 וְהִקְרַבְתֶּם אֹשֶׁה לַיהוָה שְׁבַעַת יָמִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלָאכָת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: (פ)

Rashi

והקרבתם אשה וגו'. הם המוספין האמורים בפרשת פנחס, ולמה נאמרו כאן, לומר לך שאין המוספין מעכבין זה את זה (מנחות מט.).

והקרבתם אשה לה'. מכל מקום, אם אין פרים, הִבֵּא אילים, ואם אין פרים ואילים, הִבֵּא כבשים:
שבעת ימים. כל מקום שנאמר שבעת, שם דבר הוא שבוע של ימים, שטיינ"א בלע"ז, וכן כל לשון שמונת, ששת, חמשת,
שלשת:

מלאכת עבדה. אפילו מלאכות החשובות לכם עבודה וצורך שיש חסרון כיס בבטלה שלהן, כגון דבר האבד, כך הבנתי
מתורת כהנים (פרשתא יב, ח), דקתני יכול אף חולו של מועד יהא אסור במלאכת עבודה וכו':

רביעי

Adonoy spoke to Moshe, saying,

9 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:

ומליל יי עם מֹשֶׁה לְמִימָר

Speak to Bnei Yisroel and say to them;
when you come into the land that I give
to you and you reap its harvest, you
shall bring an omer of the first fruits of
your harvest to the kohein.

10 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי־תָבֹאוּ

to dock off

אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם וּקְצַרְתֶּם אֶת־קִצְרָהּ

properly

וְהִבֵּאתֶם אֶת־עֹמֶר רֵאשִׁית קְצִירְכֶם אֶל־הַכֹּהֵן:

מליל עם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִימַר לְהוֹן אָרִי תַעֲלוֹן לְאָרְעָא

דִּי אֲנָא יֵהֵב לָכֹון וְתַחְצִדוֹן יֵת חֲצִדָּה וְתִתּוֹן יֵת

עוֹמְרָא רֵישׁ חֲצִדְכוֹן לְוֵת פְּהִנָּא

Rashi

ראשית קצירכם. שתהא ראשונה לקציר (מנחות עא.):

עומר. עשירית האיפה, כך היתה שמה, כמו וַיִּמְדוּ בְעֹמֶר (שמות טז, יח):

He shall wave the omer before Adonoy
that it be favorably accepted for you. On
the day after the day of rest (Pesach),
the kohein shall wave it.

the next
day

11 וְהִנִּיף אֶת־הָעֹמֶר לִפְנֵי יְהוָה לְרִצְנִיכֶם מִמָּחָרָת

to quiver

הַשָּׁבֹת יִנִּיפְנוּ הַכֹּהֵן:

וירים יֵת עוֹמְרָא קָדָם יי לְרַעְוָא לָכוֹן מִבֶּתֵר יוֹמָא טָבָא

יְרִימָנָה פְּהִנָּא

Rashi

והניף. כל תנופה מוליך ומביא מעלה ומוריד, מוליך ומביא לעצור רוחות רעות, מעלה ומוריד לעצור טללים רעים (מנחות סב.):

לרצונכם. אם תקריבו כמשפט זה יהיה לרצון לכם:

ממחרת השבת. ממחרת יום טוב הראשון של פסח, שאם אתה אומר שבת בראשית אי אתה יודע איזהו (שם סו.):

You shall prepare, on the day when you wave the omer, an unblemished, male, yearling lamb as a burnt-offering, to Adonoy.

וְתַעֲבֹדוּ בַּיּוֹמָא דְאַרְמוּתְכוֹן יְתָ עוֹמֶרָא אִמְרָא שְׁלִים בֶּרֶ שְׁתֵּה לְעֹלָתָא קָדָם יי

12 וְעָשִׂיתֶם בַּיּוֹם הַנִּיפְכֶם אֶת־הָעֹמֶר כֶּבֶשׂ תָּמִים בֶּן־שָׁנָתוֹ

לְעֹלָה לַיהוָה:

Rashi

ועשיתם. כבש. חובה לעומר הוא בא:

Its meal-offering is two tenths of flour mixed with [olive] oil as a fire-offering to Adonoy of pleasing fragrance. Its wine-offering is one fourth of a hin.

וּמִנְחָתָהּ תִּרְיִן עֶשְׂרוֹנִין סֵלְתָא דְפִילָא בְּמִשַׁח קֶרֶבָנָא קָדָם יי לְאַתְקַבְּלָא בְּרִעָא וְנִסְכָּה חֲמֶרָא רְבָעוֹת הִינָא

13 וּמִנְחָתוֹ שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֵלֶת ^{fine flour} בְּלוּלָה ^{to overflow} בַּשֶּׁמֶן

אִשָּׁה לַיהוָה רֵיחַ נִיחָח וְנִסְכָּה יַיִן רְבִיעֵת ^{a hin} הֶהֱיִין :

Rashi

ומנחתו. מנחת נסכיו:

שני עשרנים. כפולה היתה:

ונסכו יין רביעית ההין. אף על פי שמנחתו כפולה, אין נסכיו כפולים (מנחות פט:):

Bread, parched grain or tender grain
you shall not eat until this very day,
until you bring the offering of your
God; it is an everlasting statute for all
your generations in all your dwelling
places.

וְלֶחֶם וּקְלִי וּפְרוּכָן לֹא תִכְלוּ עַד כָּרֶן יִמָּא הָדִין עַד
אִתּוֹאִיכּוֹן יֵת קֶרְבֶּן אֱלֹהֵיכֶם קִים עֲלֵם לְדָרִיכּוֹן בְּכֹל
מוֹתְבִיכּוֹן

roasted
ears of
grain

14 וְלֶחֶם וּקְלִי וּכְרָמֶל לֹא תֹאכְלוּ עַד-עֶצְמָם הַיּוֹם

הַזֶּה עַד הִבֵּיאֲכֶם אֶת-קֶרְבֶּן אֱלֹהֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם

לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מִשְׁבְּתֵיכֶם: (ס)

Rashi

וקלי. קמח עשוי מכרמל רך שמייבשין אותו בתנור:

וכרמל. הן קליות שקורין גרניל"ש:

בכל משבתיכם. נחלקו בו חכמי ישראל (קידושין לו.), יש שלמדו מכאן, שהחדש נוהג בחוצה לארץ, ויש אומרים, לא בא
אלא ללמד שלא נצטוו על החדש אלא לאחר ירושה וישיבה משכבשו וחלקו:

חמישי

You shall count for yourselves, from the
day after the day of rest (Pesach) from
the day on which you will bring the
omer waveuplifted-offering, seven
complete weeks they shall be,

וְתִמְנֹן לְכוֹן מִבֵּתֵר יוֹמָא טָבֵא מִיּוֹם אִתּוֹאִיכּוֹן יֵת
עוֹמְרָא דְאַרְמוּתָא שִׁבְעָא שָׁבוּעִין שְׁלֵמִין יְהוֹיִן (נ"א)
תְּהוֹיִן

the next
day

15 וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמַּחֲרַת הַשַּׁבָּת מִיּוֹם הִבֵּיאֲכֶם אֶת-

properly

עֹמֶר הַתְּנוּפָה שִׁבְעַת שַׁבָּתוֹת תְּמִימֹת תִּהְיֶינָה:

Rashi

ממחרת השבת. ממחרת יום טוב (מנחות סה:):

תמימות תהיינה. מלמד שמתחיל ומונה מבערב, שאם לא כן אינן תמימות (שם סו.):

Until the day after the seventh week,
you shall count fifty days, and you shall
bring a new meal-offering to Adonoy.

עַד מִבֶּתֶר שְׁבוּעָתָא שְׁבִיעֵתָא תִּמְנוֹן חֲמִישִׁין יוֹמִין
וּתְקַרְבוֹן מִנְחָתָא חֲדָתָא קָדָם יי

16 עַד מִמַּחֲרַת הַשָּׁבַת הַשְּׁבִיעִית תִּסְפְּרוּ חֲמִשִּׁים יוֹם
וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה:

Rashi

השבת השביעת. כתרומתו שְׁבוּעָתָא שְׁבִיעֵתָא:
עד ממחרת השבת השביעת תספרו. ולא עד בכלל, והן ארבעים ותשעה יום:
חמשים יום והקרבנתם מנחה חדשה לה'. ביום החמשים תקריבוה. ואומר אני זהו מדרשו, אבל פשוטו עד ממחרת השבת
השביעית שהוא יום חמשים תספרו, ומקרא מסורס הוא:
מנחה חדשה. היא המנחה הראשונה שהובאה מן החדש, ואם תאמר הרי קרבה מנחת העומר, אינה כשאר כל המנחות
שהיא באה מן השעורים:

From [the land of] your dwelling places
you shall bring two bread wave-
offerings; of two tenths of flour they
shall be. You shall bake them leavened,
as first-fruit-offering to Adonoy.

מִמּוֹשְׁבֵיכֶם תָּבִיאוּ | לֶחֶם תְּנוּפָה שְׁתֵּים שְׁנֵי
עֶשְׂרִינִין סֵלָתָא יְהוֹיָן חֲמִיעַ יִתְאַפֵּין בְּכוּרִין קָדָם יי

17 מִמּוֹשְׁבֵיכֶם תָּבִיאוּ | לֶחֶם תְּנוּפָה שְׁתֵּים שְׁנֵי

to cook	ferment	fine flour	a tenth part
תִּתְאַפֵּינָה	חֲמִיעַ	סֵלָתָא	עֶשְׂרִינִין

בְּכוּרִים לַיהוָה:

Rashi

ממושבתיכם. ולא מחוצה לארץ (מנחות פג:):
לחם תנופה. לחם תרומה המורם לשם גבוה, וזו היא המנחה החדשה האמורה למעלה:
בכורים. ראשונה לכל המנחות, אף למנחת קנאות הבאה מן השעורים לא תקרב מן החדש קודם לשתי הלחם (שם פד:):

You shall bring, along with the bread,
seven unblemished, yearling lambs, one
young bullock and two rams; they shall
be a burnt-offering to Adonoy with
their meal-offerings and wine-offerings,
a fire-offering of pleasing fragrance to
Adonoy.

וּתְקַרְבוּ עַל לַחְמָא שְׁבַעא אֲמִרִין שְׁלֵמִין בְּנֵי שָׁנָא
וְתוֹר בֶּר תוֹרִי חֵד וְדָכְרִין תִּרְיִן יְהוֹן עֲלֵתָא קָדָם יי
וּמִנְחָתָהוֹן וְנִסְפִּיהוֹן קָרְבָּן דְּמִתְקַבֵּל בְּרַעְוָא קָדָם יי

18 וְהִקְרַבְתֶּם עַל־הַלֶּחֶם שְׁבַעַת כִּבְשִׁים תְּמִימִם בְּנֵי שָׁנָה

וּפֶר בּוֹבֶקֶר אֶחָד וְאֵילִם שְׁנָיִם יִהְיוּ עֲלֶה לַיהוָה

וּמִנְחָתָם וְנִסְפֵיהֶם אֲשֶׁה רִיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה:

Rashi

על הלחם. בגלל הלחם, חובה ללחם:

ומנחתם ונסכיהם. כמשפט מנחה ונסכים המפורשים בכל בהמה בפרשת נסכים, ג' עשרונים לפר, וב' עשרונים לאיל, ועשרון
לכבש, זו היא המנחה. והנסכים, חצי ההין לפר, ושלישית ההין לאיל, ורביעית ההין לכבש (במדבר טו, ד"ז ט"י):

You shall prepare one he-goat as a sin-
offering and two yearling lambs as
peace-offerings.

וְתַעֲבֹדוּן צִפִּיר בֶּר עֲזִי חֵד לַחֲטָאתָא וְתִרְיִן אֲמִרִין בְּנֵי
שָׁנָא לְנִכְסֵת קוּדְשִׁיא

19 וַעֲשִׂיתֶם שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד לַחֲטָאת וּשְׁנֵי כִבְשִׁים בְּנֵי

שָׁנָה לְזִבְחַ שְׁלָמִים:

Rashi

ועשיתם שעיר עזים. יכול ז' כבשים והשעיר האמורים כאן הם ז' הכבשים והשעיר האמורים בחומש הפקודים, כשאתה מגיע
אצל פרים ואילים אינן הם, אמור מעתה אלו לעצמן ואלו לעצמן, אלו קרבו בגלל הלחם ואלו למוספין (ת"כ פרק יג, ו —
מנחות מה:):

The kohein shall wave them along with
the bread of the first-fruit-offering as a
wave-offering before Adonoy with the
two lambs; they shall be holy for
Adonoy, for the kohein.

20 וְהִנִּיף וְהִנִּיף | אֹתָם עַל לֶחֶם הַבִּכּוּרִים תְּנוּפָה

to quiver

לִפְנֵי יְהוָה עַל־שְׁנֵי כִבְשִׁים קֹדֶשׁ יִהְיוּ לַיהוָה לַכֹּהֵן:

וַיְרִים כִּהְנָא יְתֵהוֹן עַל לֶחֶם בְּכוּרֵי אֲרָמוֹתָא קָדָם יי על תִּרִין אֲמַרִין קוּדְשָׁא יְהוֹן קָדָם יי לְכִהְנָא

Rashi

והניף הכהן אותם תנופה. מלמד שטעונין תנופה מחיים (מנחות סב.), יכול כולם, תלמוד לומר על שני כבשים:
קדש יהיו. לפי ששלמי יחיד קדשים קלים, הוּזַק לומר בשלמי צבור שהם קדשי קדשים:

You shall proclaim on this very day; it shall be a [day of] holy assembly for you you shall not do any work of labor. It is an everlasting statute in all your dwelling places throughout your generations.

וּתְעַרְעֹנוּ בְּכֶרֶן יוֹמָא הָדִין מְעַרְעָר קָדִישׁ יְהִי לְכוֹן כָּל
עֲבִידַת פְּלִחוֹן לֹא תַעֲבֹדוּן קִים עָלֶם בְּכָל מוֹתְבִיכּוֹן
לְדָרִיכּוֹן

When you reap the harvest of your land, you shall not cut completely the corner of your field when you reap. You shall not gather the gleanings of your harvest. You shall leave them for the poor and the proselyte, I am Adonoy, your God.

וּבְמַחְצִדְכוֹן יֵת חֲצָדָא דְאַרְעִיכּוֹן לֹא תִשְׁיִצִי פְּאֵתָא
דְחִקְלָךְ בְּמַחְצִדְךָ וּלְקַטָּא דְחֲצִדְךָ לֹא תִלְקַט לְעַנְיִי
וּלְגִיּוּרֵי תִשְׁבּוּק יְתֵהוֹן אָנָּא יי אֱלֹהֵיכּוֹן

21 וְקִרְאֹתֶם בְּעֶצְמָם | הַיּוֹם הַזֶּה מִקְרָא קָדֹשׁ יִהְיֶה ^{scripture}

לְכֶם כָּל־מִלְאכָת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ חֻקַּת עוֹלָם

בְּכָל־מוֹשְׁבֹתֵיכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם:

22 וּבְקִצְרֹכֶם אֶת־קִצִּיר אֲרָצְכֶם לֹא־תִכְלֶה פֶּאֶת שְׂדֶךְ ^{to dock off}

בְּקִצְרֹךְ וּלְקַט ^{the} קִצְרֹךְ לֹא תִלְקַט ^{properly} לְעַנְי וּלְגִר ^{gleaning}

תַּעֲזֹב אֹתָם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: (ס)

Rashi

ובקצרכם. חזר ושנה, לעבור עליהם בשני לאוין. אמר רבי אבדימי ברבי יוסף, מה ראה הכתוב ליתנם באמצע הרגלים, פסח ועצרת מכאן, וראש השנה ויום הכפורים וחג מכאן, ללמדך שכל הנותן לקט שכחה ופאה לעני כראוי, מעלין עליו כאילו בנה בית המקדש והקריב קרבנותיו בתוכו:
תעזב. הנח לפניהם, והם ילקטו ואין לך לסייע לאחד מהם:
אני ה' אלהיכם. נאמן לשלם שכר:

שישי

Adonoy spoke to Moshe, saying;

23 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:

וּמִלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמִימָר

Speak to Bnei Yisroel, saying; in the

seventh month, on the first of the

month, shall be for you a [day of] rest.

A remembrance of the sounding [of the

shofar], a holy assembly.

24 דִּבֶּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַחַד

לַחֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם שַׁבָּתוֹן ^{day of rest} זְכוֹרֹן ^{memory} תְּרוּעָה

מִקְרָא ^{scripture} קֹדֶשׁ:

מִלִּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִימָר בִּירְחָא שְׁבִיעָאָה בְּחֹדֶד

לִירְחָא יִהְיֶה לָכֹון נִיחָא דוֹכְרוֹן יִבְבָּא מְעָרַע קְדִישׁ

Rashi

זכרון תרועה. זכרון פסוקי זכרונות ופסוקי שופרות (ר"ה לב.), לזכור לכם עקידת יצחק שקרב תחתיו איל:

You shall not do any work of labor and

you shall bring a fire-offering to

Adonoy.

25 כָּל־מְלָאכָת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה לַיהוָה:

(ס)

כָּל עֲבִידַת פְּלִחָנָא לֹא תַעֲבֹדוּן וְתִקְרְבוּן קִרְבָּנָא קָדֶם

יְיָ

Rashi

והקרבתם אשה. המוספים האמורים בחומש הפקודים:

Adonoy spoke to Moshe, saying;

26 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:

וּמִלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמִימָר

decade

27 אָדֹנֵי בַעַשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם הַכִּפּוּרִים הוּא

מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעֲנִיתֶם אֶת־נַפְשֵׁיכֶם

וְהִקְרַבְתֶּם אֵשָׁה לַיהוָה:

Indeed, on the tenth day of this seventh month is a day of atonement. It shall be for you a [day of] holy assembly and you shall afflict yourselves and you shall bring a fire-offering to Adonoy.

בָּרִם בַּעֲשׂוֹרָא לִירְחָא שְׁבִיעָאָה הָדִין יוֹמָא דְכַפּוּרִיָּא

הוּא מְעַרְע קָדִישׁ יְהִי לָכוֹן וּתְעַנּוּן יִתְּנָפְשִׁיכוֹן

וּתְקַרְבוּן קְרִבָּנָא קָדָם יְיָ

Rashi

אך. כל אכין ורקין שבתורה מיעוטין, מכפר הוא לשבים ואינו מכפר לשאינם שבים (שבועות יג.):

You shall not do any work on this very day, for it is a day of atonements, to atone for you before Adonoy, your God.

וְכָל עֲבִידָא לֹא תַעֲבֹדוֹן בְּכֹרֵן יוֹמָא הָדִין אָרִי יוֹמָא

דְּכַפּוּרִיָּא הוּא לְכַפֵּרָא עָלֵיכוֹן קָדָם יְיָ אֱלֹהֵיכוֹן

For any person who will not be afflicted on this very day shall be cut off from his people.

אָרִי כָּל אֲנָשָׁא דִּי לֹא מְתַעֲנִי בְּכֹרֵן יוֹמָא הָדִין וְיִשְׁתַּיְצִי

מֵעַמָּהָא

Any person who does any work on this very day, I will cause that person to perish from among his people.

וְכָל אֲנָשׁ דִּי תַעֲבֹד כָּל עֲבִידָא בְּכֹרֵן יוֹמָא הָדִין וְאוּבָד

יִתְּ אֲנָשָׁא הֶהְיָא מִגּוֹ עַמָּה

28 וְכָל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ בַעֲצֻם הַיּוֹם הַזֶּה כִּי יוֹם

כִּפּוּרִים הוּא לְכַפֵּר עָלֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

29 כִּי כָל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר לֹא־תַעֲנֶה בַעֲצֻם הַיּוֹם הַזֶּה

וְנִכְרְתָה מֵעַמִּיהָ:

30 וְכָל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה כָל־מְלָאכָה בַעֲצֻם הַיּוֹם הַזֶּה

וְהָאֲבִדְתִּי אֶת־הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִקֶּרֶב עַמָּהּ:

Rashi

והאבדתי. לפי שהוא אומר כרת בכל מקום ואיני יודע מה הוא, כשהוא אומר והאבדתי, למד על הכרת שאינו אלא אבדן:

You shall not do any work; it is an everlasting statute for all your generations in all your dwelling places.

כָּל עֲבִידָא לֹא תַעֲבֹדוּן קַיִם עָלֶם לְדִרְיֹכֹון בְּכָל
מוֹתְבִינִיכֹון

31 כָּל-מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ חֻקַּת עוֹלָם לְדִרְתִּיכֶם בְּכָל
מִשְׁבְּתֵיכֶם:

Rashi

כל מלאכה וגו'. לעבור עליו בלאוין הרבה, או להזהיר על מלאכת לילה כמלאכת יום (יומא פא.):

It is a Shabbos of complete rest for you and you shall afflict yourselves on the ninth day of the month at evening; from evening to evening you shall rest, on your day of rest.

שַׁבַּת שְׁבֻתָּא הוּא לְכוֹן וּתְעִנּוּן יֵת נַפְשִׁיתִיכֹון בְּתַשְׁעָה
לִירְחָא בְּרַמְשָׁא מְרַמְשָׁא עַד רַמְשָׁא תְנוּחֹון נִיחָכוֹן

32 שַׁבַּת שְׁבֻתוֹן הוּא לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת-נַפְשֵׁיכֶם בְּתַשְׁעָה
לַחֹדֶשׁ בָּעֶרֶב מֵעֶרֶב עַד-עֶרֶב תִּשְׁבֹּתוּ שְׁבֻתָּכֶם: (פ)

שביעי

Adonoy spoke to Moshe, saying;

וּמִלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לֵּמַר

33 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵּאמֹר:

Speak to Bnei Yisroel saying; on the fifteenth day of this seventh month is the festival of Sukkos for seven days, for Adonoy.

מִלִּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵמַר בְּחַמְשָׁא עֶשְׂרָא יוֹמָא
לִירְחָא שְׁבִיעָאָה הַדִּין חֲגָא דְמַטְלִיא שְׁבַעַת יוֹמִין
קָדָם יְיָ

34 דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בְּחַמְשָׁה עֶשְׂרִי יוֹם לַחֹדֶשׁ
הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה חֵג הַסֻּכּוֹת שְׁבַעַת יָמִים לַיהוָה:

booth

On the first day [there shall be] a holy assembly; you shall not do any work of labor.

בְּיוֹמָא קְדָמָא מְעָרַע קְדִישׁ כָּל עֲבִידַת פְּלִחָן לֹא
תַעֲבִדוּן

35 בְּיוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא קָדֵשׁ כָּל־מְלָאכָת עֲבֹדָה לֹא

תַּעֲשׂוּ:

Rashi

מקרא קדש. [ביום"כ] קדשהו בכסות נקיה ובתפלה, ובשאר ימים טובים, במאכל ובמשתה ובכסות נקיה ובתפלה:

For seven days, you shall bring a fire-offering to Adonoy; the eighth day shall be for you a holy assembly, and you shall bring a fire-offering to Adonoy. It is [a day] of convocation. you shall not do any work of labor.

שִׁבְעָא יוֹמִין תִּקְרְבוּן קִרְבָּנָא קָדִם יי בְּיוֹמָא תְּמִינָא
מְעָרַע קְדִישׁ יְהִי לָכוֹן וְתִקְרְבוּן קִרְבָּנָא קָדִם יי כְּנֶשׁ
תַּהוֹן כָּל עֲבִידַת פְּלִחָן לֹא תַעֲבִדוּן

36 שִׁבְעַת יָמִים תִּקְרְבוּ אֹשֶׁה לַיהוָה בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי

מִקְרָא־קָדֵשׁ יְהִי לָכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אֹשֶׁה לַיהוָה

an
assembly

עֲצֻרַת הִוא כָּל־מְלָאכָת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ:

Rashi

עצרת הוא. עצרתי אתכם אצלי, כמלך שזימן את בניו לסעודה לכך וכך ימים, כיון שהגיע זמן להפטר אמר, בני, בבקשה מכם עכבו עמי עוד יום אחד, קשה עלי פרידתכם:
כל מלאכת עבודה. אפילו מלאכה שהיא עבודה לכם, שאם לא תעשוה יש חסרון כיס בדבר:
לא תעשו. יכול אף חולו של מועד יהא אסור במלאכת עבודה, תלמוד לומר, היא:

These are the appointed times of Adonoy which you shall proclaim them [as] holy assemblies, on which to bring a fire-offering to Adonoy; a burnt-offering and a meal-offering, a sacrifice and wine-offerings, each on its assigned day,

אלין מועדיא דיי די תערעון יתהון מערעי קדיש
לקרבא קרבנא קדם יי עלתא ומנחתא נכסת קודשין
ונסוכין פתגם יום ביומא

Besides the [offerings of the] Shabbasos of Adonoy and besides your gifts and besides all your vow-offerings and besides all your free-will-offerings that you will give to Adonoy.

בר שבאיא דיי ובר מתנתיכון ובר כל נדריכון ובר כל
נדבתיכון די תתנון קדם יי

Indeed, on the fifteenth day of the seventh month, when you gather the produce of the land you shall celebrate the festival of Adonoy for seven days. The first day is a day of rest and the eighth day is a day of rest.

37 אלה מועדי יהוה אשר-תקראו אתם מקראי קדש

להקריב אשה ליהוה עלה ומנחה זבח ונסכים

דבר-יום ביומו:

Rashi

עלה ומנחה. מנחת נסכים הקריבה עם העולה (מנחות מד):

דבר יום ביומו. חוק הקצוב בחומש הפקודים:

דבר יום ביומו. הא אם עבר יומו בטל קרבנו:

38 מלבד שבתת יהוה ומלבד מתנותיכם ומלבד

כל-נדריכם ומלבד כל-נדבותיכם אשר תתנו ליהוה:

39 אך בחמשה עשר יום לחדש השביעי באספכם

את-תבואת הארץ תתנו ^{properly} את-חגי-יהוה שבעת

ימים ביום הראשון ^{day of rest} שבתון וביום השמיני שבתון:

בָּרֶם בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹמָא לִירְחָא שְׁבִיעָאָה בְּמִכְנָשִׁיכּוֹן יֵת עֲלֵלֶת אֶרְעָא תַּחְגּוֹן יֵת חֲגָא קָדָם יִי שְׁבַעַא יוֹמִין בְּיוֹמָא
קְדָמָאָה נִיחָא וּבְיוֹמָא תְּמִינָאָה נִיחָא

Rashi

אך בחמשה עשר יום תחגו. קרבן שלמים לחגיגה, יכול תדחה את השבת, תלמוד לומר, אך, הואיל ויש לה תשלומין כל
שבעה:

באספכם את תבואת הארץ. שיהא חדש שביעי זה בא בזמן אסיפה, מכאן שנצטוו לַעֲבֹר את השנים שאם אין העבור, פעמים
שהוא בא באמצע הקיץ או החורף:

תחגו. שלמי חגיגה:

שבעת ימים. אם לא הביא בזה יביא בזה, יכול יהא מביאן כל שבעה, תלמוד לומר וחגותם אותו, יום אחד במשמע, ולא יותר,
ולמה נאמר שבעה, לתשלומין (חגיגה ט.).

You shall take for yourselves, on the
first day, the fruit of the beautiful tree
(esrog), a branch of palm trees (lulav),
boughs of thick-leaved trees (hadasim),
and willows of the brook (aravos), and
you shall rejoice before Adonoy, your
God, for seven days.

40 וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר כַּפֹּת

תְּמָרִים וְעֵנָף ^{a twig} עֵץ ^{intwined} עֵבֶת וְעַרְבֵי־נַחַל וּשְׂמַחְתֶּם

לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם שִׁבְעַת יָמִים:

וְתִסְבּוּן לָכוֹן בְּיוֹמָא קְדָמָאָה פְּרִי אֵילָנָא אֶתְרוּגִין
וְלִלְבִין וְהַדְסִין וְעַרְבִין דְּנַחַל וְתַחֲדוֹן קָדָם יִי אֱלֹהֵינוּ
שִׁבְעַת יוֹמִין

Rashi

פרי עץ הדר. עץ, שטעם עצו ופריו שוה (סוכה לה.):

הדר. הָדָר באילנו משנה לשנה, וזהו אתרוג (שם):

כפת תמרים. חסר וי"ו, למד שאינה אלא אחת (שם לב.):

וענף עץ עבת. שענפיו קלועים כעבותות וכחבלים, וזהו הדס, העשוי כמין קליעה (שם לב.):

You shall celebrate it as a festival to Adonoy seven days in the year; it is an everlasting statute throughout your generations in the seventh month, you shall celebrate it.

וּתְחַגְּגוּן יְתֵה חֲגֵא קָדֵם יִי שְׁבַעַת יוֹמִין בְּשַׁתָּא קַיִם
עָלֵם לְדַרְיִכּוֹן בִּירְחָא שְׁבִיעָאָה תְּחַגְּגוּן יְתֵה

You shall dwell in the sukkos seven days, every native born Israelite shall dwell in the sukkos.

בְּמַטְלֵיא תִיתְבוּן שְׁבַעַת יוֹמִין כָּל יִצִּיבָא בִישְׂרָאֵל
יְתְבוּן בְּמַטְלֵיא

41 וְחֲגַגְתֶּם אֹתוֹ חֲגֵ לַיהוָה שְׁבַעַת יָמִים בַּשָּׁנָה חֻקַּת עוֹלָם
לְדֹרֹתֵיכֶם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי תַחֲגּוּ אֹתוֹ:

42 בַּסֻּכֹּת תֵּשְׁבוּ שְׁבַעַת יָמִים כָּל־הָאֻזָּרָה ^{native} בִּישְׂרָאֵל
יֵשְׁבוּ בַסֻּכֹּת:

Rashi

האזרח. זה אזרח: בישראל. לרבות את הגרים (שם כח: — ת"כ פרק יז, ט):

So that your generations will know that in the sukkos I caused Bnei Yisroel to dwell when I took them out from the land of Egypt, I am Adonoy, your God.

בְּדִיל דִּידְעוּן דְּרִיכּוֹן אַרִי בְּמַטְלִיּוֹת עֲנָנִי אוֹתִיבִית יְת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאַפְקוֹתֵי יְתֵהוּן מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם אָנָּא יִי
אֱלֹהֵכּוֹן

43 לְמַעַן יֵדְעוּ דֹרֹתֵיכֶם כִּי בַסֻּכֹּת הוֹשַׁבְתִּי אֶת־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם:

Rashi

כי בסכות הושבתי. ענני כבוד (סוכה יא:):

And thus Moshe declared the appointed times of Adonoy to Bnei Yisroel.

וּמִלִּיל מֹשֶׁה יְת סִדֵּר מוֹעֲדֵיא דִּי וְאַלְפִנוֹן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל

44 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת־מֹעֲדֵי יְהוָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: (פ)

Zechariah 14:1-21

הפטרה — זכריה

הפטרה

Behold, a day of the LORD cometh,
When thy spoil shall be divided in the
midst of thee.

For I will gather all nations against
Jerusalem to battle; And the city shall
be taken, and the houses rifled, And the
women ravished; And half of the city
shall go forth into captivity, But the
residue of the people shall not be cut off
from the city.

Then shall the LORD go forth, And
fight against those nations, As when He
fighteth in the day of battle.

And His feet shall stand in that day
upon the mount of Olives, Which is
before Jerusalem on the east, And the
mount of Olives shall cleft in the midst
thereof Toward the east and toward the
west, So that there shall be a very great
valley; And half of the mountain shall
remove toward the north, And half of it
toward the south.

1 הִנֵּה יוֹם-בָּא לַיהוָה וְחֵלֶק שְׁלָלֶךָ בְּקִרְבְּךָ:

2 וְאֶסְפְּתִי אֶת-כָּל-הַגּוֹיִם | אֶל-יְרוּשָׁלַם לְמִלְחָמָה
וְנִלְכְּדָה הָעִיר וְנִשְׁסוּ ^{to plunder} הַבָּתִּים וְהַנָּשִׁים תִּשְׁגֹּלְנָה
[תִּשְׁכַּבְּנָה] וְיֵצֵא חֲצֵי הָעִיר בְּגוֹלָה וְיִתֵּר הָעָם לֹא
יִכָּרֵת מִן-הָעִיר:

3 וְיֵצֵא יְהוָה וְנִלָּחֵם בַּגּוֹיִם הָהֵם כִּיּוֹם הִלָּחֲמוּ כִּיּוֹם קָרֵב:

4 וְעָמְדוּ רַגְלָיו כִּיּוֹם-הַהוּא עַל-הָהָר הַזֶּה אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי
יְרוּשָׁלַם מִקְדָּם וְנִבְקַע ^{to cleave} הָהָר הַזֶּה מִחֲצִי מִזְרָחָה
וְיָמָה גֵּיא גְדוֹלָה מְאֹד וּמִשׁ ^{to withdraw} חֲצֵי הָהָר צָפוֹנָה
וְחֲצִי-נֹגֶבָה:

And ye shall flee to the valley of the mountains; For the valley of the mountains shall reach unto Azel; Yea, ye shall flee, like as ye fled from before the earthquake In the days of Uzziah king of Judah; And the LORD my God shall come, And all the holy ones with Thee.

And it shall come to pass in that day, that there shall not be light, But heavy clouds and thick;

And there shall be one day Which shall be known as the LORD'S, Not day, and not night; But it shall come to pass, that at evening time there shall be light.

And it shall come to pass in that day, That living waters shall go out from Jerusalem: Half of them toward the eastern sea, And half of them toward the western sea; In summer and in winter shall it be.

And the LORD shall be King over all the earth; In that day shall the LORD be One, and His name one.

5 וְנִסְתַּם גִּיא־הָרִי כִּי־יִגִיעַ גִּי־הָרִים אֶל־אֶזֶל וְנִסְתַּם

כַּאֲשֶׁר נִסְתַּם מִפְּנֵי הָרָעַשׁ בְּיָמֵי עֻזִּיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּבֹא

יְהוָה אֱלֹהֵי כָל־קֳדוֹשִׁים עִמּוֹ:

to freeze

6 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא לֹא־יִהְיֶה אוֹר יְקָרוֹת יִקְפְּאוּן

[וְקִפְאוּן:]

7 וְהָיָה יוֹם־אֶחָד הוּא יִדְעַע לִיהְוֶה לֹא־יוֹם וְלֹא־לַיְלָה

וְהָיָה לַעֲת־עָרֵב יִהְיֶה־אוֹר:

8 וְהָיָה | בַּיּוֹם הַהוּא יֵצְאוּ מִיַּם־חַיִּים מִירוּשָׁלַם חַצִּיִּם

summer

אֶל־הַיָּם הַקָּדְמוֹנִי וְחַצִּיִּם אֶל־הַיָּם הָאַחֲרוֹן בִּקְיָץ

ancient

properly

וּבְחֶרֶף יִהְיֶה:

9 וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה

יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

All the land shall be turned as the Arabah, from Geba to Rimmon south of Jerusalem; and she shall be lifted up, and inhabited in her place, from Benjamin's gate unto the place of the first gate, unto the corner gate, and from the tower of Hananel unto the king's winepresses.

And men shall dwell therein, And there shall be no more extermination; But Jerusalem shall dwell safely.

And this shall be the plague wherewith the LORD will smite All the peoples that have warred against Jerusalem: Their flesh shall consume away while they stand upon their feet, And their eyes shall consume away in their sockets, And their tongue shall consume away in their mouth.

And it shall come to pass in that day, That a great tumult from the LORD shall be among them; And they shall lay hold every one on the hand of his neighbour, And his hand shall rise up against the hand of his neighbour.

And Judah also shall fight against Jerusalem; And the wealth of all the nations round about shall be gathered together, Gold, and silver, and apparel, in great abundance.

10 יָסוּב כָּל־הָאָרֶץ כַּעֲרָבָה מִגֶּבֶע לְרִמּוֹן נֹגֵב יְרוּשָׁלַם

וְרִאמָּהּ וַיִּשָּׁבָה תַּחֲתֶיהָ לְמִשְׁעָר בְּנִימִן עַד־מִקְוֶם ^{to rise}

שַׁעַר הָרֵאשׁוֹן עַד־שַׁעַר הַפְּנִים וּמִגְדָּל חֲנַנְאֵל עַד

יֶקֶבִי הַמְּלֹךְ: ^{winery}

11 וַיֵּשְׁבוּ בָּהּ וְחָרֵם לֹא יִהְיֶה־עוֹד וַיִּשְׁבָּה יְרוּשָׁלַם לְבֵטַח:

12 וְזֹאת | תִּהְיֶה הַמַּגָּפָה אֲשֶׁר יִגַּף יְהוָה אֶת־כָּל־הָעַמִּים

אֲשֶׁר צָבְאוּ עַל־יְרוּשָׁלַם הֶמָּק | בְּשָׂרוֹ וְהוּא עֹמֵד ^{to melt}

עַל־רַגְלָיו וְעֵינָיו תִּמְקָנָה בְּחִרְיָתָו וּלְשׁוֹנוֹ תִּמָּק בְּפִיָּהֶם:

13 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא תִּהְיֶה מְהוּמַת יְהוָה רַבָּה בָּהֶם ^{tumult}

וְהִחֲזִיקוּ אִישׁ יָד רֵעֵהוּ וְעָלְתָה יָדוֹ עַל־יָד רֵעֵהוּ:

14 וְגַם־יְהוּדָה תִּלָּחֶם בִּירוּשָׁלַם וְאֶסְףָּ חֵיל כָּל־הַגּוֹיִם

סָבִיב זָהָב וְכֶסֶף וּבְגָדִים לְרַב מְאֹד:

And so shall be the plague of the horse,
Of the mule, of the camel, and of the
ass, And of all the beasts that shall be in
those camps, as this plague.

And it shall come to pass, that every
one that is left of all the nations that
came against Jerusalem shall go up
from year to year to worship the King,
the LORD of hosts, and to keep the feast
of tabernacles.

And it shall be, that whoso of the
families of the earth goeth not up unto
Jerusalem to worship the King, the
LORD of hosts, upon them there shall
be no rain.

And if the family of Egypt go not up,
and come not, they shall have no
overflow; there shall be the plague,
wherewith the LORD will smite the
nations that go not up to keep the feast
of tabernacles.

This shall be the punishment of Egypt,
and the punishment of all the nations
that go not up to keep the feast of
tabernacles.

In that day shall there be upon the bells
of the horses: HOLY UNTO THE
LORD; and the pots in the LORD'S
house shall be like the basins before the
altar.

15 וְכֵן תִּהְיֶה מַגֶּפֶת הַסּוֹס הַפָּרָד ^{a mule} הַגָּמֶל וְהַחֲמֹר

וְכָל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּמַּחֲנֹת הַהֵמָּה כַּמַּגֶּפֶה

הַזֹּאת:

16 וְהָיָה כָּל־הַנוֹתֵר מִכָּל־הַגּוֹיִם הַבָּאִים עַל־יְרוּשָׁלַם וְעָלוּ

מִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה לְהַשְׁתַּחֲוֹת לַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת

וְלַחַג ^{properly} אֶת־חַג ^{booth} הַסִּכּוֹת :

17 וְהָיָה אֲשֶׁר לֹא־יַעֲלֶה מֵאֵת מִשְׁפְּחוֹת הָאָרֶץ

אֶל־יְרוּשָׁלַם לְהַשְׁתַּחֲוֹת לַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת וְלֹא

עֲלֵיהֶם יִהְיֶה הַגֶּשֶׁם:

18 וְאִם־מִשְׁפַּחַת מִצְרַיִם לֹא־תַעֲלֶה וְלֹא בָאָה וְלֹא עֲלֵיהֶם

תִּהְיֶה הַמַּגֶּפֶה אֲשֶׁר יִגַּף יְהוָה אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא

יַעֲלוּ לַחַג אֶת־חַג הַסִּכּוֹת:

19 זֹאת תִּהְיֶה חֲטָאת מִצְרַיִם וְחֲטָאת כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא

יַעֲלוּ לַחַג אֶת־חַג הַסִּכּוֹת:

20 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה עַל־ מִצְלֹת ^{a tinkler} הַסּוֹס קִדָּשׁ לַיהוָה

וְהָיָה הַסִּירוֹת ^{pot} בְּבֵית יְהוָה כַּמִּזְרָקִים ^{basin} לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ:

Yea, every pot in Jerusalem and in Judah shall be holy unto the LORD of hosts; and all they that sacrifice shall come and take of them, and seethe therein; and in that day there shall be no more a trafficker in the house of the LORD of hosts.

21 וְהָיָה כָּל-סֵיר בִּירוּשָׁלַם וּבִיהוּדָה קֹדֶשׁ לַיהוָה צִבְאוֹת

וּבָאוּ כָּל-הַנִּזְבְּחִים וְלָקְחוּ מֵהֶם ^{properly} וּבָשְׂלוּ בָהֶם

וְלֹא-יִהְיֶה כֹנַעֲנִי עוֹד בְּבֵית-יְהוָה צִבְאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא: